

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 14 juni 2019

Datum GS-besluit : 2 juli 2019

Vragen nr. 43

Vragen van de heer **J.J. Carton** (PvdA) over PAS

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 14 juni 2019 door het lid van Provinciale Staten, de heer **J.J. Carton** (PvdA), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Eind mei 2019 heeft de Raad van State in twee uitspraken (zaaknummer 20160614/3 en 201506170/2) een streep gezet door het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Op basis daarvan werden vergunningen verleend met een verplichting om herstelmaatregelen te treffen voor toename van stikstof. In het PAS zijn alle Natura 2000-gebieden opgenomen waar ten minste één stikstofgevoelig habitat voorkomt dat te maken heeft met overbelasting door stikstof. Voor Noord-Holland gaat het om de volgende gebieden:

- Duinen en lage land Texel
- Duinen Den Helder en Callantsoog
- Zwanenwater en Pettemerduinen
- Schoorlse Duinen
- Noord Hollands Duinreservaat
- Eilandspolder
- Wormer- en Jisperveld en Kalverpolder
- Polder Westzaan
- Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld en Twiske
- Kennemerduinen Zuid
- Naardermeer
- Oostelijke Vechtplassen

Met het PAS krijgen bedrijven nu toestemming voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor natuurgebieden, vanwege maatregelen met positieve gevolgen voor die natuurgebieden, die in de toekomst worden genomen. Die 'toestemming vooraf' mag niet meer van de Raad van State. Dat komt omdat het PAS vooruit loopt op toekomstige positieve gevolgen en dus voorafgaande aan die gevolgen alvast toestemming geeft. En dat mag niet van de Europese natuurwetgeving aldus de Raad van State. Het Europese Hof heeft al in november 2018 geoordeeld dat de positieve maatregelen uit het programma vast moeten staan voordat de overheid een nieuwe activiteit mag toestaan. Omdat het PAS niet aan die voorwaarde voldoet, mag het niet als toestemmingsbasis voor nieuwe activiteiten worden gebruikt. Bovendien wordt in het PAS ook toestemming voor

activiteiten gegeven op basis van maatregelen in natuurgebieden die geen positief effect hebben op natuurgebieden, maar die nodig zijn voor het voorkomen van achteruitgang van die gebieden. Ook dat mag niet. De conclusie is dat de onderbouwing van het PAS niet deugt. Het weiden van vee en bemesten van grond in de buurt van natuurgebieden mag ook niet zonder vergunning. Volgens de Raad van State staat niet vooraf vast dat ze natuurgebieden in de omgeving niet aantasten.

De twee uitspraken van 29 mei jl. hebben geen gevolgen voor vergunningen die al definitief zijn en die dus niet meer bij de rechter kunnen worden aangevochten.

Minister Cora van Nieuwenhuizen (Infrastructuur en Waterstraat) heeft aangegeven dat de uitspraak van de Raad van State grote gevolgen zal hebben voor bouwplannen en infrastructurele plannen en heeft begin dit jaar al een plan uit de PAS gehaald (doortrekking van de A15 tussen Bemmelen en Zevenaar) en koos voor maatregelen om stikstof terug te dringen en neerslag te compenseren. Ook vanuit provincies komen geluiden dat de uitspraak mogelijk gevolgen heeft voor bouwplannen, zoals bijvoorbeeld het WTC gebied in Leeuwarden aldus de gedeputeerde bij omroep Friesland op 4 juni jl.

De fractie van de PvdA in Noord-Holland wil de komende vier jaar flinke investeringen in woningbouw en duurzame mobiliteit met oog voor duurzaamheid. De PvdA maakt zich zorgen over de gevolgen van de uitspraken voor zowel de uitvoering van de bestaande plannen en de gevolgen van nog te ontwikkelen plannen voor de woningbouw en wegen alsook de gevolgen van het te hoge gehalte stikstof voor de natuur.

Wij willen het College daarom het volgende vragen:

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Kan GS aangeven voor welke bouwplannen en wegen en door de provincie verstrekte vergunningen de uitspraken van de Raad van State gevolgen heeft?

Antwoord 1:

De uitspraak van de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State heeft gevolgen voor alle projecten waarbij tijdelijk of permanent stikstofdepositie vrijkomt op voor stikstof gevoelige natuur in Natura 2000-gebieden. Omdat de vrijstelling voor depositie van minder dan 0,05 mol én de melding (voor depositie tussen 0,05 – 1 mol) zijn vervallen, zijn ook die situaties vergunningplichtig geworden. De uitspraak van de Raad van State heeft geen consequenties voor verstrekte vergunningen waartegen geen bezwaar of beroep meer mogelijk is. Op dit moment werken het Rijk, de provincies, de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de Unie van Waterschappen samen aan het bestuderen van de gevolgen van de uitspraak van de Raad van State. Een compleet overzicht van alle projecten waarvoor de uitspraak gevolgen heeft, is nog niet beschikbaar.

Vraag 2:

Indien er gevolgen zijn voor bouwplannen en wegen, kan GS aangeven welke maatregelen zij kan treffen om ook zonder PAS deze alsnog doorgang te kunnen laten geven?

Antwoord 2:

De wet biedt de mogelijkheid tot een zogenoemde ADC-toets. Die bestaat uit: verkennen of er alternatieven voor het initiatief zijn, afwegen of het initiatief een dwingende reden van groot

openbaar belang dient en zo ja, het uitvoeren van compenserende maatregelen. Op basis van een ADC-toets kan een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming worden verleend. Het is mogelijk dat een ADC-toets voor sommige projecten uitkomst kan bieden. Een andere mogelijkheid zou 'extern salderen' kunnen zijn, waarbij vergunningverlening mogelijk wordt gemaakt met ruimte die vrijkomt door het, op verzoek van de vergunninghouder, intrekken van een andere vergunning, zodat er per saldo geen extra stikstofdepositie plaatsvindt. Het is echter nog niet met zekerheid te zeggen of deze mogelijkheden voor afzonderlijke projecten toepasbaar zijn. Ten slotte kunnen sommige initiatieven mogelijk uitstootbeperkende maatregelen treffen, waardoor überhaupt geen toename van stikstofdepositie meer plaatsvindt. In dat geval zal een initiatief waarschijnlijk zonder meer vergunbaar zijn.

Vraag 3:

Kan GS aangeven wat de gevolgen zijn voor woningbouw en wegen die ontwikkeld gaan worden?

Antwoord 3:

Zie ons antwoord op vraag 1.

Vraag 4:

Welke instrumenten heeft de Provincie en welke aanvullende maatregelen kan de Provincie nemen op het gebied van terugdringen stikstof om overbelasting in natuurgebieden waaronder NNN en Natura2000 gebied aan te pakken?

Antwoord 4:

Het terugdringen van de stikstofuitstoot kan op verschillende manieren, variërend van regelgeving, stimuleringsbeleid (bijvoorbeeld om innovaties die tot minder uitstoot leiden, te ondersteunen) of communicatie over mogelijkheden om de stikstofuitstoot te beperken. Op dit moment hebben het Rijk en de provincies nog geen besluiten genomen over aanvullende maatregelen. Wel worden verschillende mogelijkheden bestudeerd. Daarnaast kunnen maatregelen worden genomen om natuurgebieden weerbaarder te maken voor de uitstoot van stikstof. Wij voeren nu al een programma met herstelmaatregelen in Natura 2000-gebieden uit. Hierover worden uw Staten jaarlijks geïnformeerd via het Programma Natuurontwikkeling.